

ПОВТОРЕННЯ, ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ З МОВИ Й ПРАВОПИСУ, ЗАСВОЄНИХ У 3 КЛАСІ. ЗВУКИ І БУКВИ

1 Прочитай текст.

Чи пощастило тобі хоч раз почути, як шумить при-
ставлена до вуха морська черепашка? Є щось хвилююче
в її пісні. Це удари хвиль об прибережні кручі, тривож-
ний чаїний крик, буйна музика вітру.

Антон Комарницький

Полічи, скільки у словах цього тексту таких голосних звуків. Цифри запиши:
[y] — ____, [a] — ____, [i] — _____. А скільки в цих словах букв **у** — ____,
а — ____, **і** — _____?

Випиши з тексту слова, де є букви, що позначають два звуки:

Скільки таких слів у тебе? А в твого сусіда по парті? Дійдіть згоди.
Полічи, скільки звуків і букв у виділеному слові. Познач правильну відпо-
відь.

- звуків більше, ніж букв
 букв більше, ніж звуків
 однакова кількість звуків і букв

2 Прочитай загадку. Запиши відгадку.

У річці зав'яз
По пояс якраз.
По спині їздять туди й сюди
Вози, машини, поїзди.

Це _____

Випиши слова, які вимовляються зі звуком [й]. Підкресли букви, що позна-
чають цей звук, і знаки, які допомагають у цьому.

Полічи, скільки таких слів у загадці. Цифру запиши: _____. Поцікався, яку
цифру вписали інші учні. З'ясуйте, хто з вас правий.

- 3 Прочитай слова зі звуком [й]. Визнач, як він позначається в кожному з них. Гай, пір'їна, заєць, йогурт, Юрасик, чайка, дев'ять, маяк, об'єднання.

Запиши ці слова у відповідні стовпчики.

[й]
↑
й

[й] [•]
↖ ↗
я, ю, є, ї

— [й] [•]
↖ ↗
'я, ю, є, ї

- 4 Прочитай вірш. Випиши слова у відповідні стовпчики.

Піднімає джміль фіранку,
Каже: — Доброго вам ранку!
Як вам, бджілко, ночувалось?
Чи дощу не почувалось?
Виглядає бджілка з хатки:
— У дзвіночку добре спатки.
Цей дзвіночок — як намет.
Тільки дощ — як кулемет.

Ліна Костенко

[дз]

[дж]

[дж']

[шч]

Поясни, чому в слові **б[дж']ілка** виділений звук є пом'якшеним.
Випиши з вірша слова, що містять:

- одну букву на позначення двох звуків:

- дві букви на позначення одного звука:

НОРМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ ВИМОВИ

- 1 Прочитай уривок із вірша, дотримуючись норм літературної вимови.

Ходить гарбуз по городу,
 Питає[ц':]я свого роду:
 — Ой, [ч]и живі, [ч]и здорові
 Всі роди[ч']і гарбузові?
 Обізвалась моркови[ц']я,
 Гарбузова сестри[ц']я:
 — І[шч]е живі, [шч]е здорові
 Всі роди[ч']і гарбузові!

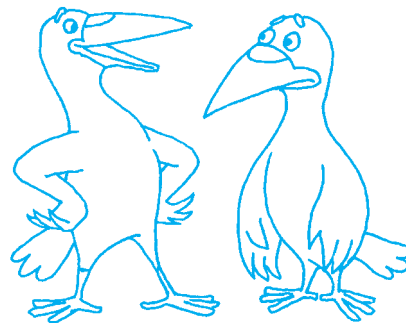
З народного

Поясни, чому в слові **родичі** вимовляється пом'якшений звук [ч']. Продовж твердження. У слові **родичі** вимовляється пом'якшений звук [ч'], тому що він знаходиться _____
 Випиши з вірша слова з виділеними звуками, позначаючи їх буквами.

- 2 Прочитай скоромовку, вставляючи пропущені звуки.

[__]ава [__]аву запитала:
 — Ти на [__]анок не літала?
 — Не літала я на [__]анок,
 То й про[__]авила сніданок.
 Запиши слова, що вимовляються зі звуком [г].

- 3 Зроби буквений запис поданих слів.

(Він) [п'іклўйец':а] _____

(вони) [р'ад'ац':а] _____

(вона) [змага́йец':а] _____

- 4 Переклади українською мовою й запиши.

кровь — _____ восемь — _____
 степь — _____ верфь — _____
 голубь — _____ Сибирь — _____

Як вимовляються кінцеві приголосні звуки в записаних українських словах?

Запиши їх: [____], [____], [____], [____], [____], [____].

- 5 Прочитай. Випиши пару приголосних звуків, які чергуються в поданих словах.

Кі[х]ті — кі[г]оть, ві[х]ті — ві[х]оть, ні[х]ті, — ні[г]оть.

[____] — [____].

За яким із цих двох звуків обереш букву? Продовж твердження. Букву

оберу за тим звуком, що знаходиться _____

Запиши форми слів, позначаючи виділені звуки буквами.

- 6 Прочитай подані слова за нормами вимови. Добери спільнокореневі слова й запиши їх.

ле[х]кий — _____

боро[д']ба — _____

кри[х]кий — _____

про[з']ба — _____

во[х]кий — _____

Знайди серед записаних слів такі, що допоможуть правильно позначити виділені звуки буквами. Підкресли їх.

УЖИВАННЯ М'ЯКОГО ЗНАКА. АПОСТРОФ

- 1 Прочитай слова. Розподіли їх у три стовпчики й запиши, позначаючи звуки буквами.

[л'он], [г'едз'], [б'ат'ко], [о'лга], [рис'], [д'он'ка], [т'ул'п'ан],
[п'амороз'], [журав'ел'], [с'л'обзи].

□ = □ —

□ — □ =

□ = □ [o]

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Розкажи, як позначається м'якість приголосних звуків у цих словах на письмі.

- 2 Переклади українською мовою й запиши.

боек — _____ стрелец — _____

конец — _____ молодец — _____

Чи відрізняється вимова і позначення останнього звука цих слів у російській і українській мовах? Чим саме?

- 3 Від поданих іменників утвори прикметники. Запиши їх.

німець — _____ Крим — _____

тесляр — _____ солдат — _____

поляк — _____ Кавказ — _____

Познач суфікси, за допомогою яких утворилися нові слова.

- 4 Прочитай пари слів. Запиши їх, позначаючи звуки буквами.

Ть[м'а]ний — [м'я]ч, ц[в'а]х — [в'я]з, [б'у]ро — [б'ю]ть,
мав[п'а]чий — [п'я]тий, с[в'а]то — з[в'я]зати.

